EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 07 23
COM(2024) 316 final

2024/0187 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

2018 m. balandžio 17 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl reglamento dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo[1]. Komisija pasiūlė Parlamentui ir Tarybai pagrįsti reglamentą Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 21 straipsnio 2 dalies nuostatomis. Remdamiesi pasiūlymu, 2019 m. birželio 20 d. Parlamentas ir Taryba priėmė Reglamentą (ES) 2019/1157[2], kuris taikomas nuo 2021 m. rugpjūčio 2 d.

Byloje *Landeshauptstadt Wiesbaden*[3] Teisingumo Teismas nusprendė, kad Reglamentas (ES) 2019/1157 negalioja, nes jis buvo priimtas klaidingai remiantis SESV 21 straipsnio 2 dalimi ir pagal įprastą teisėkūros procedūrą. Teisingumo Teismo nuomone, Reglamentas (ES) 2019/1157 yra viena iš priemonių, patenkančių į konkrečią SESV 77 straipsnio 3 dalies, kurioje numatyta speciali teisėkūros procedūra ir visų pirma vieningas sprendimų priėmimas Taryboje, taikymo sritį.

Pripažindamas Reglamentą (ES) 2019/1157 negaliojančiu Teisingumo Teismas nusprendė, kad „reikia palikti galioti šio reglamento pasekmes tol, kol per protingą terminą, kuris negali viršyti dvejų metų nuo metų, einančių po šio sprendimo paskelbimo, sausio 1 d., įsigalios SESV 77 straipsnio 3 dalimi grindžiamas naujas jį pakeičiantis reglamentas“.

Šiuo pasiūlymu siekiama pradėti naujo reglamento dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo priėmimo procedūrą remiantis tinkamu teisiniu pagrindu, t. y. SESV 77 straipsnio 3 dalimi.

Šiame pasiūlyme iš esmės pakartojamas Europos Parlamento ir Tarybos priimto Reglamento (ES) 2019/1157 tekstas. Visų pirma Teisingumo Teismas nusprendė, kad teisės į privataus gyvenimo gerbimą ir teisės į asmens duomenų apsaugą, įtvirtintų atitinkamai Chartijos 7 ir 8 straipsniuose, apribojimai, atsirandantys dėl pareigos asmens tapatybės kortelių duomenų saugojimo laikmenoje įrašyti du pirštų atspaudus, neprieštarauja proporcingumo principui[4].

Vis dėlto Komisija mano, kad tikslinga patikslinti tekstą tam tikrais neesminiais aspektais. Šie patikslinimai paaiškinti skyriuje „Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas“.

• CSuderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Sąjunga savo piliečiams teikia laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę be vidaus sienų, kurioje užtikrinamas laisvas asmenų judėjimas ir kartu taikomos tinkamos išorės sienų valdymo, prieglobsčio suteikimo, imigracijos, taip pat nusikalstamumo ir terorizmo prevencijos bei kovos su jais priemonės. Daugelis Sąjungos saugumo priemonių, kaip antai Šengeno sienų

---

1 COM(2018) 212 *final*.

2 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1157 dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo (OL L 188, 2019 7 12, p. 67, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1157/oj).

3 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:ES:C:2024:251.

4 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI: EU:C:2024:251, 124 punktas.

kodekse[5] nustatyti sistemingi patikrinimai Šengeno informacinėje sistemoje, grindžiamos saugiais kelionės ir teisę gyventi šalyje patvirtinančiais dokumentais.

Pagal SESV 77 straipsnio 1 dalį, kaip Teisingumo Teismas pažymėjo Sprendime *Landeshauptstadt Wiesbaden*[6], Sąjunga turi sukurti politiką, siekdama tiek užtikrinti, kad nebūtų jokios asmenų, neatsižvelgiant į jų pilietybę, kontrolės jiems kertant vidaus sienas, tiek garantuoti asmenų kontrolę ir veiksmingą išorės sienų kirtimo priežiūrą, taip pat laipsniškai įvesti integruotą išorės sienų valdymo sistemą. Nuostatos, susijusios su pasais, asmens tapatybės kortelėmis, leidimais gyventi ar bet kokiais kitais panašiais dokumentais, yra sudedamoji tokios Sąjungos politikos dalis. Kalbant apie Sąjungos piliečius, pažymėtina, kad dokumentai, kuriems taikomas pasiūlymas, visų pirma leidžia įrodyti, kad jie turi SESV 20 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytą teisę laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, taigi ir naudotis šia teise.

Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2004/38/EB[7] nustatytos Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių naudojimosi teise laisvai judėti ir gyventi Sąjungoje (laikinai ir nuolat) sąlygos. Toje direktyvoje nustatyta, kad galiojančią tapatybės kortelę arba pasą turintys Sąjungos piliečiai ir jų šeimos nariai gali atvykti į kitą valstybę narę ir joje gyventi, taip pat prašyti išduoti tinkamą dokumentą, patvirtinantį teisę gyventi šalyje. Tačiau Direktyva 2004/38/EB nereglamentuojama tapatybės kortelių, naudojamų atvykstant į valstybes nares arba iš jų išvykstant, forma ir standartai. Be to, joje nenumatyti jokie konkretūs Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų, išskyrus jų pavadinimą, standartai.

Išlaikant Reglamentu (ES) 2019/1157 nustatytus saugumo standartus, taikomus valstybių narių savo piliečiams išduodamoms asmens tapatybės kortelėms ir valstybių narių Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, išduodamiems teisę gyventi šalyje patvirtinantiems dokumentams, šis pasiūlymas visiškai atitinka pirmiau minėtas esamas politikos priemones.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

Kaip Teisingumo Teismas nurodė Sprendime *Landeshauptstadt Wiesbaden*[8], SESV 77 straipsnio 3 dalimi Sąjungai suteikiama kompetencija priimti nuostatas, susijusias su pasais, asmens tapatybės kortelėmis, leidimais gyventi ar bet kokiu kitu panašiu dokumentu, kuriais siekiama palengvinti naudojimąsi SESV 20 straipsnio 2 dalies a punkte garantuojama teise laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje. Teisingumo Teismas nusprendė, kad iš Reglamento (ES) 2019/1157 tikslo ir pagrindinių sudedamųjų dalių, t. y. kuriais siekiama

---

5 2017 m. kovo 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/458, kuriuo iš dalies keičiamos Reglamento (ES) 2016/399 nuostatos, susijusios su atitinkamų duomenų bazių tikrinimo prie išorės sienų sugriežtinimu (OL L 74, 2017 3 18, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/458/oj).

6 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 51 punktas.

7 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj).

8 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI: EU:C:2024:251, 54 punktas.

sugriežtinti asmens tapatybės kortelėms ir teisę gyventi šalyje patvirtinantiems dokumentams taikomus saugumo standartus ir nustatyti reikalavimus, visų pirma susijusius su saugumu, kuriuos turi atitikti tokie dokumentai, matyti, kad jis yra viena iš priemonių, patenkančių į konkrečią SESV 77 straipsnio 3 dalies taikymo sritį[9]. Tas pats pasakytina apie šį pasiūlymą, kuriuo atkartojamas Reglamentas (ES) 2019/1157, išskyrus ribotus pakeitimus, kurie nedaro poveikio jo tikslui ir pagrindiniams komponentams.

SESV 77 straipsnio 3 dalyje numatyta speciali teisėkūros procedūra. Priimdama priemones pagal SESV 77 straipsnio 3 dalį, Taryba, pasikonsultavusi su Parlamentu, sprendžia vieningai.

- **Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)**

Be to, Sąjunga yra įsipareigojusi užtikrinti palankesnes sąlygas asmenims laisvai judėti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje. Saugios tapatybės kortelės ir teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai – esminiai dalykai siekiant užtikrinti pasitikėjimą, būtiną norint laisvai judėti toje erdvėje.

Nesant Sąjungos lygmens bendro standarto, tikėtina, kad vėl atsiras laisvo judėjimo kliūčių, kylančių dėl problemų pripažįstant tam tikrus dokumentus, kurios buvo pastebėtos prieš priimant Reglamentą (ES) 2019/1157[10]. Tas pats pasakytina ir apie saugumo spragas, su kuriomis buvo susidurta anksčiau ir kurios atsirado dėl nepakankamai saugių dokumentų. Be to, jei nebus imamasi Sąjungos lygmens veiksmų, praktiškai Sąjungos piliečiai, nacionalinės institucijos ir įmonės patirs daugiau problemų įvairiomis aplinkybėmis, kai piliečiai gyvena ir keliauja Sąjungoje. Akivaizdu, kad siekiant spręsti tokias sistemines problemas, užtikrinant aukštą nacionalinių asmens tapatybės kortelių ir dokumentų, patvirtinančių teisę gyventi šalyje, saugumo lygį, reikalingi tolesni veiksmai Sąjungos mastu.

Nė vienos iniciatyvos, įgyvendinamos siekiant užkirsti kelią tokių problemų pasikartojimui, tikslai negali būti pasiekti nacionaliniu lygmeniu. Dokumentams, kuriems taikomas šis pasiūlymas, būdingas Europos aspektas, nes jie yra susiję su naudojimusi laisvo judėjimo teisėmis laisvės, saugumo ir teisingumo erdvėje. Valstybės narės jau patvirtino būtinybę veikti Sąjungos lygmeniu priimdamos Reglamentą (ES) 2019/1157.

Šiuo reglamentu nebūtų reikalaujama, kad valstybės narės išduotų dokumentus, kurie šiuo metu neišduodami.

- **Proporcingumo principas**

Sąjungos veiksmai ir toliau gali būti labai naudingi sprendžiant pirmiau minėtus uždavinius. Sąjungos piliečiai, naudodamiesi turimomis teisėmis, susiduria su kliūtimis, jei negali būti tikri, kad dokumentai bus pripažinti išvykus iš juos išdavusios (-ių) valstybės (-ių) narės (-ių).

Nuolat kylant su saugumu susijusių uždavinių, aiškiai matyti neatsiejamas laisvo asmenų judėjimo Sąjungoje ir patikimo išorės sienų valdymo ryšys. Saugumo didinimo ir išorės sienų valdymo priemonių, pavyzdžiui, sistemingo visų išorės sieną kertančių asmenų, įskaitant Sąjungos piliečius, tikrinimo duomenų bazėse, veiksmingumas sumažėtų, jei sumažėtų asmens tapatybės kortelių, kai jos gali būti naudojamos kertant išorės sieną, saugumo standartai. Iš esmės, nustačius minimaliuosius standartus dėl dokumentuose, kuriems taikomas šis pasiūlymas, pateikiamos informacijos ir visoms juos išduodančioms valstybėms

[9] 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 59–61 punktai.

[10] Išsamesnį padėties prieš priimant Reglamentą (ES) 2019/1157 aprašymą galima rasti SWD(2018) 110 *final*.

narėms bendrų apsaugos priemonių, bus lengviau naudotis laisvo judėjimo teise ir padidės saugumas Sąjungos viduje ir prie jos sienų.

Visiškas asmens tapatybės kortelių dizaino suderinimas būtų nepagrįstas, tačiau siūloma nustatyti proporcingą priemonę, kuria būtų užtikrinama atitiktis minimaliesiems dokumentų standartams. Tai apima privalomą pirštų atspaudų, kurie yra patikima ir veiksminga priemonė, leidžianti patikimai nustatyti asmens tapatybę, ir proporcinga priemonė, atsižvelgiant į tikslus palengvinti naudojimąsi teise laisvai judėti ir gyventi šalyje, kovoti su suklastotų asmens tapatybės kortelių gamyba ir tapatybės vagystėmis bei užtikrinti tapatybės dokumentų tikrinimo sistemų sąveikumą, naudojimą[11].

Kalbant apie leidimo gyventi šalyje korteles, išduodamas šeimos nariams, kurie yra trečiųjų šalių piliečiai, siūloma toliau naudoti tą patį Sąjungos lygmeniu jau sutartą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą.

- **Priemonės pasirinkimas**

Reglamentas – vienintelė teisinė priemonė, kuria užtikrinama, kad Sąjungos teisė būtų vienu metu tiesiogiai taikoma visose valstybėse narėse. Kadangi anksčiau įrodyta, jog aptariamoje srityje skirtumai neigiamai veikia judėjimo laisvę ir saugumą, reglamentu ir toliau bus užtikrinamas pageidaujamas bendrumas.

3. *EX POST* VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

- **Poveikio vertinimas**

Rengiant šį pasiūlymą poveikio vertinimas nebuvo atliktas, nes juo iš esmės pakartojamas Reglamento (ES) 2019/1157 tekstas, kuris pats buvo pagrįstas pasiūlymu[12], prie kurio pridedamas poveikio vertinimas[13]. Todėl nenumatoma, kad šis pasiūlymas darys kitokį poveikį. Be to, šiame pasiūlyme atsižvelgiama į patirtį, įgytą įgyvendinant 2023 m. rugsėjo 20 d. priimtą įgyvendinimo ataskaitą[14]. Vertinimas nebuvo atliktas, nes nuo Reglamento (ES) 2019/1157 taikymo pradžios net nepraėjo treji metai.

- **Pagrindinės teisės**

Šiuo pasiūlymu daromas teigiamas poveikis Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 45 straipsnyje nustatytai Sąjungos piliečių pagrindinei teisei į judėjimo ir apsigyvenimo laisvę – šalinami sunkumai, susiję su asmens tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų pripažinimu bei nepakankamu saugumu.

Šiuo pasiūlymu numatomas asmens duomenų, įskaitant biometrinius duomenis, t. y. veido atvaizdą ir du pirštų atspaudus, tvarkymas. Fizinių asmenų asmens duomenų tvarkymas, įskaitant asmens duomenų rinkimą, prieigą prie jų ir jų naudojimą, daro poveikį teisei į privatumą ir teisei į asmens duomenų apsaugą pagal Chartijos 7 ir 8 straipsnius.

---

11 Žr. 2024 m. kovo 21 d. Sprendimą *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:ES:C:2024:251.

12 COM(2018) 212 *final*.

13 SWD(2018) 110 *final*.

14 Komisijos ataskaita Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui pagal 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2019/1157 dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo 13 straipsnio 1 dalį (COM(2023) 538 *final*).

Visų pirma įpareigojimas į asmens tapatybės kortelių ir leidimo gyventi šalyje kortelių laikmenas įtraukti du pirštų atspaudus, taip pat įpareigojimai rinkti ir laikinai saugoti tokius biometrinius duomenis dokumentų pateikimo tikslais yra teisės į privatų gyvenimą ir teisės į asmens duomenų apsaugą apribojimas[15].

Šių teisių apribojimai turi būti numatyti įstatymuose ir atitikti šių teisių esmę. Be to, remiantis proporcingumo principu, tokie apribojimai galimi tik tuo atveju, kai jie būtini ir tikrai atitinka Sąjungos pripažintus bendrus interesus arba reikalingi kitų teisėms apsaugoti[16].

Apribojimai, jų taikymo sąlygos ir taikymo sritis bus apibrėžti reglamentu. Teisingumo Teismas nusprendė, kad apribojimas, susijęs su įpareigojimu į duomenų laikmeną įtraukti du pirštų atspaudus, nedaro neigiamo poveikio Chartijos 7 ir 8 straipsniuose įtvirtintų pagrindinių teisių esmei, nes pirštų atspaudais pateikta informacija savaime neleidžia susipažinti su duomenų subjektų privačiu ir šeimos gyvenimu[17].

Kaip pažymėjo Teisingumo Teismas, konkretūs tikslai, kurių siekiama reglamentu, t. y. kova su dokumentų klastojimu ir tapatybės dokumentų tikrinimo sistemų sąveikumas, yra Sąjungos pripažinti bendrojo intereso tikslai. Be to, Teisingumo Teismas konstatavo, kad dviejų pilnų pirštų atspaudų įtraukimas yra tinkamas siekiant šių bendrojo intereso tikslų[18]. Dėl pirštų atspaudų įtraukimo būtinumo Teisingumo Teismas įvertino, kad Chartijos 7 ir 8 straipsniuose garantuojamų pagrindinių teisių apribojimai, atsirandantys dėl įpareigojimo į laikmeną įtraukti du pilnus pirštų atspaudus, neviršija to, kas tikrai būtina[19].

Galiausiai Teisingumo Teismas nusprendė, kad apribojimai, kylantys dėl dviejų pirštų atspaudų įtraukimo, atsižvelgiant į nagrinėjamų duomenų ir duomenų tvarkymo operacijų pobūdį bei šių operacijų vykdymo tvarką, taip pat į nustatytus apsaugos mechanizmus, neatrodo tokie dideli, kad būtų neproporcingi, palyginti su reglamentu siekiamų įvairių tikslų svarba. Todėl tokia priemonė turi būti laikoma pagrįsta teisinga pusiausvyra tarp, viena vertus, šių tikslų ir, kita vertus, susijusių pagrindinių teisių. Todėl Sprendime *Landeshauptstadt Wiesbaden* Teisingumo Teismas padarė išvadą, kad naudojimosi Chartijos 7 ir 8 straipsniuose garantuojamomis teisėmis apribojimai neprieštarauja proporcingumo principui[20].

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

---

15 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 73 ir 74 punktai.

16 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 76 punktas.

17 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 80 ir 81 punktai.

18 Šiuo klausimu žr. 2013 m. spalio 17 d. Sprendimo *Schwarz*, C-291/12, EU:C:2013:670, 36–38 punktus, 2019 m. spalio 3 d. Sprendimo *A ir kt.*, C-70/18, EU:C:2019:823, 46 punktą ir nurodytą teismo praktiką, taip pat 2024 m. kovo 21 d. Sprendimo *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 87–89 punktus.

19 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 105 punktas.

20 2024 m. kovo 21 d. Sprendimas *Landeshauptstadt Wiesbaden*, C-61/22, ECLI:EU:C:2024:251, 123 ir 124 punktai.

5. KITI ELEMENTAI

• Įgyvendinimo planai ir stebėsena, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka

Siekdama užtikrinti veiksmingą numatytų priemonių įgyvendinimą ir stebėti jų įgyvendinimo rezultatus, Komisija toliau glaudžiai bendradarbiaus su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis iš nacionalinių institucijų ir Sąjungos agentūrų, įskaitant Europos sienų ir pakrančių apsaugos agentūrą.

Komisija, remdamasi stebėsenos programa, priimta pagal Reglamentą (ES) 2019/1157, patvirtins reglamento rezultatų ir poveikio stebėsenos programą[21].

Komisija, praėjus šešeriems metams nuo reglamento taikymo pradžios dienos, įvertins sukurtos teisinės sistemos veiksmingumą, efektyvumą, tinkamumą, nuoseklumą ir Europos pridėtinę vertę. Taip bus užtikrinta, kad vertinimui būtų surinkta pakankamai duomenų.

• Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas

Pridedamame pasiūlyme iš esmės pakartojamas Europos Parlamento ir Tarybos priimto Reglamento (ES) 2019/1157 tekstas. Tačiau Komisija mano, kad to reglamento tekstas turėtų būti patikslintas atsižvelgiant į toliau nurodomus aspektus:

– siekiant atsižvelgti į Sprendimą *Landeshauptstadt Wiesbaden*, šio reglamento teisinis pagrindas yra SESV 77 straipsnio 3 dalis;

– reglamento konstatuojamosiose dalyse išbrauktos nuorodos į prieš kelerius metus priimtus politikos dokumentus;

– konstatuojamosiose dalyse išbraukiama aiški nuoroda į Airijos išduodamą paso kortelę, nes Airija nedalyvauja priimant reglamentą, nebent ji praneštų, kad nori dalyvauti jį priimant ir taikant. Tokiu atveju, nors Airijos išduodama paso kortelė yra kelionės dokumentas, atitinkantis Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos dokumentą Nr. 9303 dėl mašininio skaitymo kelionės dokumentų, Airijoje ji nėra skirta asmens tapatybei nustatyti, todėl neturėtų būti laikoma patenkančia į reglamento taikymo sritį;

– reglamento konstatuojamosiose dalyse pridedama nuoroda į Teisingumo Teismo sprendimą, pagal kurį privalomas pirštų atspaudų įtraukimas į laikmeną yra suderinamas su pagrindinėmis teisėmis į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugą, garantuojamomis Chartijos 7 ir 8 straipsniuose;

– konstatuojamoji dalis dėl laipsniško reglamento reikalavimų neatitinkančių dokumentų naudojimo nutraukimo pritaikyta atsižvelgiant į tai, kad Reglamente (ES) 2019/1157 nustatyti terminai turėtų būti taikomi ir toliau;

– pridedamos konstatuojamosios dalys, kuriose atsispindi atitinkamos Airijos ir Danijos atsisakymo dalyvauti nuostatos;

– bus rengiamos naujos konsultacijos su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu;

– kadangi Komisija negavo pranešimo pagal Reglamento (ES) 2019/1157 5 straipsnio 3 dalies b punktą, nuorodos į tokius pranešimus išbraukiamos;

– pagal Reglamento (ES) 2019/1157 8 straipsnio 2 dalį tam tikros Sąjungos piliečių šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelės

[21] SWD(2021) 45 *final*.

nustojo galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba ne vėliau kaip 2023 m. rugpjūčio 3 d., nelygu, kuri data yra ankstesnė. Kadangi ši data jau praėjo, reglamente tik nurodoma, kad tokios leidimo gyventi šalyje kortelės nebegalioja;

– pagal Reglamento (ES) 2019/1157 11 straipsnio 6 dalį, asmens tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų laikmenose saugomi biometriniai duomenys, t. y. turėtojo veido atvaizdas ir du pirštų atspaudai, gali būti naudojami tik tinkamai įgaliotų kompetentingų nacionalinių institucijų ir Sąjungos agentūrų darbuotojų. Atsižvelgiant į asmens tapatybės kortelių laikmenoje esantį elektroninį parašą, turėtojo tapatybės nustatymas tikrinant laikmenoje esančius duomenis yra patikimesnis nei vizualinis dokumento patikrinimas, ypač nuotolinio tapatybės nustatymo atvejais. Todėl Sąjungos piliečiai gali pageidauti naudoti asmens tapatybės kortelės laikmenoje esančius duomenis, įskaitant veido atvaizdą, siekdami identifikuoti save privačių subjektų, pavyzdžiui, bankų ar oro vežėjų, atžvilgiu. Todėl nuostatos formuluotė patikslinta taip, kad būtų nurodyta, jog tik pirštų atspaudai gali būti naudojami tik tinkamai įgaliotų kompetentingų nacionalinių institucijų ir Sąjungos agentūrų darbuotojų. Bet kokiu atveju kriptografinė apsauga neleidžia neįgaliotiems asmenims prieiti prie laikmenoje esančių pirštų atspaudų;

– siekiant palengvinti valstybių narių institucijoms tenkančią pareigą pranešti, panaikinama prievolė tvarkyti kompetentingų institucijų, turinčių prieigą prie laikmenoje saugomų biometrinių duomenų, sąrašą ir kasmet jį pateikti Komisijai;

– siekiant palengvinti valstybių narių institucijoms tenkančią pareigą pranešti, supaprastinamos ataskaitų teikimo ir vertinimo taisyklės. Reglamento 13 straipsnyje numatyta, kad, užuot vertinusi reglamentą kas šešerius metus, Komisija atliks vieną vertinimą praėjus šešeriems metams nuo reglamento įsigaliojimo, daugiausia dėmesio skirdama tam tikriems elementams, patenkantiems į reglamento taikymo sritį;

– atsižvelgiant į tai, kad valstybės narės jau taiko Reglamentą (ES) 2019/1157, šio reglamento taikymo pradžios atidėti nereikia. Todėl reglamentas turėtų būti pradėtas taikyti jam įsigaliojus.

2024/0187 (CNS)

Pasiūlymas

TARYBOS REGLAMENTAS

dėl Sąjungos piliečių tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečiams bei jų šeimos nariams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise, išduodamų teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo didinimo

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 77 straipsnio 3 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

įstatymo galią turinčio teisės akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę[1],

laikydamasi specialios teisėkūros procedūros,

kadangi:

(1) Europos Sąjungos sutartimi (toliau – ES sutartis) nuspręsta sudaryti palankesnes laisvo asmenų judėjimo sąlygas ir kartu užtikrinti Europos tautų saugą bei saugumą pagal ES sutarties ir Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) nuostatas kuriant laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę;

(2) kiekvienam Sąjungos piliečiui suteikta laisvo judėjimo teisė, tačiau ja naudojantis taikomi tam tikri apribojimai ir sąlygos. Ši teisė įgyvendinama Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB[2]. Judėjimo ir apsigyvenimo laisvė taip pat nustatyta Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 45 straipsnyje. Judėjimo laisvė apima teisę turint galiojančią tapatybės kortelę arba pasą išvykti iš valstybių narių ir į jas atvykti;

(3) pagal Direktyvą 2004/38/EB valstybės narės privalo pagal nacionalinius įstatymus savo piliečiams išduoti tapatybės kortelę arba pasą ir juos atnaujinti. Be to, toje direktyvoje nustatyta, kad valstybės narės gali reikalauti, kad Sąjungos piliečiai ir jų šeimos nariai užsiregistruotų atitinkamose institucijose. Valstybės narės privalo, laikydamosi šiame straipsnyje nustatytų sąlygų, išduoti Sąjungos piliečiams registracijos pažymėjimą. Pagal tą direktyvą valstybės narės taip pat privalo išduoti leidimo gyventi šalyje kortelę šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, ir,

---

1 OL C […], […], p. […].

2 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/38/EB dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje, iš dalies keičianti Reglamentą (EEB) Nr. 1612/68 ir panaikinanti Direktyvas 64/221/EEB, 68/360/EEB, 72/194/EEB, 73/148/EEB, 75/34/EEB, 75/35/EEB, 90/364/EEB, 90/365/EEB ir 93/96/EEB (OL L 158, 2004 4 30, p. 77, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2004/38/oj).

gavus prašymą, išduoti dokumentus, kuriais patvirtinama nuolatinė gyvenamoji vieta, ir išduoti leidimo nuolat gyventi šalyje kortelę;

(4) Direktyvoje 2004/38/EB nustatyta, kad valstybės narės gali patvirtinti reikiamas priemones, kuriomis galėtų atsisakyti suteikti, nutraukti ar panaikinti bet kokią ta direktyva suteiktą teisę, jei ta teise piktnaudžiaujama ar sukčiaujama. Nustatyta, kad pagal tą direktyvą įprasti sukčiavimo atvejai yra dokumentų klastojimas arba klaidingas esminių faktinių aplinkybių, susijusių su teisės gyventi šalyje sąlygomis, pateikimas;

(5) prieš patvirtinant Sąjungos lygmens taisykles, Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams, gyvenantiems kitoje valstybėje narėje, išduodamų nacionalinių tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų saugumo lygis buvo labai skirtingas. Dėl tokių skirtumų didėja sukčiavimo ir dokumentų klastojimo rizika, taip pat kyla praktinių keblumų, kai piliečiai nori pasinaudoti laisvo judėjimo teise;

(6) saugūs kelionės ir asmens tapatybės dokumentai yra labai svarbūs, kai būtina neabejotinai nustatyti asmens tapatybę. Aukštas dokumentų saugumo lygis yra svarbus siekiant užkirsti kelią piktnaudžiavimui ir grėsmėms vidaus saugumui, visų pirma susijusioms su terorizmu ir tarpvalstybiniu nusikalstamumu. Praeityje nepakankamai saugios nacionalinės tapatybės kortelės buvo vienas iš dažniausiai nustatomų netikrų dokumentų, naudojamų keliaujant Sąjungoje;

(7) siekiant atgrasyti nuo tapatybės dokumentų klastojimo, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad už tapatybės dokumentų klastojimą ir padirbinėjimą ir tokių suklastotų ar padirbtų dokumentų naudojimą būtų tinkamai baudžiama pagal nacionalinės teisės aktus;

(8) tam, kad būtų išduodamos autentiškos ir saugios asmens tapatybės kortelės, reikia patikimo tapatybės registravimo proceso ir saugių pirminių prašymo procedūrą pagrindžiančių dokumentų. Komisija, valstybės narės ir atitinkamos Sąjungos agentūros turėtų toliau bendradarbiauti, kad pirminiai dokumentai taptų labiau apsaugoti nuo sukčiavimo, atsižvelgiant į tai, kad padažnėjo netikrų pirminių dokumentų naudojimo atvejų;

(9) šiuo reglamentu nereikalaujama, kad valstybės narės pradėtų naudoti tapatybės korteles ar teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, kurie nenumatyti pagal nacionalinę teisę, taip pat šiuo reglamentu nedaroma poveikio valstybių narių kompetencijai pagal nacionalinę teisę išduoti kitus teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, kuriems Sąjungos teisė netaikoma, pavyzdžiui, visiems šalies teritorijoje gyvenantiems asmenims, neatsižvelgiant į jų pilietybę, išduodamą leidimo gyventi šalyje kortelę; Be to, šis reglamentas nedaro poveikio Teisingumo Teismo praktikoje nustatytam principui, pagal kurį teisė laisvai judėti ir apsigyventi gali būti patvirtinta bet kokiomis įrodinėjimo priemonėmis;

(10) šiuo reglamentu neužkertamas kelias valstybėms narėms nediskriminuojant priimti kitus nei kelionės dokumentus tapatybei nustatyti, pavyzdžiui, vairuotojo pažymėjimus;

(11) tapatybės nustatymo dokumentai, išduoti piliečiams, kurių laisvo judėjimo teisė apribota pagal Sąjungos arba nacionalinę teisę, ir kuriuose aiškiai nurodoma, kad jie negali būti naudojami kaip kelionės dokumentai, neturėtų būti laikomi patenkančiais į šio reglamento taikymo sritį;

(12) kelionės dokumentai, atitinkantys Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) dokumentą Nr. 9303 dėl mašininio nuskaitymo kelionės dokumentų (toliau –

ICAO dokumentas Nr. 9303), kurie nėra naudojami tapatybės nustatymo tikslais išduodančiojoje valstybėje narėje, neturėtų būti laikomi patenkančiais į šio reglamento taikymo sritį;

(13) šiuo reglamentu nedaroma poveikio tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų, kuriuose yra įdiegta elektroninės atpažinties funkcija, naudojimui valstybėse narėse kitais tikslais, taip pat juo nedaroma poveikio taisyklėms, nustatytoms Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 910/2014[3], kuriuo nustatyta, kad visoje Sąjungoje asmenims naudojantis viešosiomis paslaugomis valstybės narės turi tarpusavyje pripažinti elektroninės atpažinties priemones, ir sudaromos lengvesnės sąlygos piliečiams, persikeliantiems (keliaujantiems) į kitą valstybę narę, – reikalaujama abipusio elektroninės atpažinties priemonių pripažinimo, jei tenkinamos tam tikros sąlygos. Patobulinus tapatybės korteles turėtų būti lengviau nustatyti tapatybę ir užtikrinti geresnę galimybę gauti paslaugas;

(14) kad būtų galima tinkamai patikrinti tapatybės korteles ir teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, valstybės narės privalo naudoti teisingą kiekvienos rūšies dokumento, kuriam taikomas šis reglamentas, pavadinimą. Siekiant palengvinti dokumentų, kuriems taikomas šis reglamentas, tikrinimą kitose valstybėse narėse, dokumento pavadinimas turėtų būti nurodytas bent viena papildoma Sąjungos oficialiąja kalba. Jei valstybės narės jau naudoja kitus nei „tapatybės kortelė“ nusistovėjusius tapatybės kortelės pavadinimus, jos turėtų turėti galimybę toliau tai daryti savo oficialiąja kalba arba kalbomis. Tačiau ateityje nereikėtų pradėti naudoti naujų pavadinimų;

(15) apsaugos priemonės reikalingos tam, kad būtų galima patikrinti, ar dokumentas yra autentiškas, ir nustatyti asmens tapatybę. Nustatyti minimaliuosius saugumo standartus ir integruoti biometrinius duomenis į tapatybės korteles bei šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje korteles – svarbūs žingsniai link saugesnio šių dokumentų naudojimo Sąjungoje. Įtraukus šiuos biometrinius identifikatorius Sąjungos piliečiai turėtų galėti visiškai naudotis turima laisvo judėjimo teise;

(16) veido atvaizdo ir dviejų pirštų atspaudų (toliau – biometriniai duomenys) saugojimas tapatybės ir leidimo gyventi kortelėse, kaip jau numatyta Sąjungos piliečių biometrinių pasų ir trečiųjų šalių piliečiams išduodamų leidimų gyventi atžvilgiu, yra tinkamas patikimo tapatybės ir autentiškumo nustatymo derinys, sumažinantis sukčiavimo riziką, siekiant tikslo stiprinti tapatybės ir leidimo gyventi kortelių saugumą; Kaip patvirtino Teisingumo Teismas, privalomas pirštų atspaudų įtraukimas į laikmeną yra suderinamas su pagrindinėmis teisėmis į privatų gyvenimą ir asmens duomenų apsaugą, garantuojamomis Chartijos 7 ir 8 straipsniuose;

(17) pagal įprastą praktiką valstybės narės, tikrindamos dokumento autentiškumą ir turėtojo tapatybę, visų pirma turėtų patikrinti veido atvaizdą ir, kai reikia neabejotinai patvirtinti dokumento autentiškumą ir turėtojo tapatybę, valstybės narės taip pat turėtų patikrinti pirštų atspaudus;

---

[3] 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 910/2014 dėl elektroninės atpažinties ir elektroninių operacijų patikimumo užtikrinimo paslaugų vidaus rinkoje, kuriuo panaikinama Direktyva 1999/93/EB (OL L 257, 2014 8 28, p. 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

(18) valstybės narės taip pat turėtų užtikrinti, kad tais atvejais, kai sutikrinus biometrinius duomenis nepatvirtinamas dokumento autentiškumas ar jo turėtojo tapatybė, kvalifikuoti darbuotojai atliktų privalomą rankinį patikrinimą;

(19) šis reglamentas nėra teisinis pagrindas nacionaliniu lygmeniu sukurti arba prižiūrėti duomenų bazes, skirtas biometriniams duomenims saugoti valstybėse narėse, nes tai reglamentuojama nacionalinės teisės aktais, kurie turi atitikti su duomenų apsauga susijusius Sąjungos teisės aktus, įskaitant jo būtinumo ir proporcingumo reikalavimus. Be to, šis reglamentas nėra teisinis pagrindas Sąjungos lygmeniu sukurti arba prižiūrėti Sąjungos lygmens centralizuotą duomenų bazę;

(20) biometriniai identifikatoriai turėtų būti renkami ir saugomi tapatybės kortelių bei teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų laikmenoje dokumento autentiškumo ir turėtojo tapatybės tikrinimo tikslu. Atsižvelgiant į tai, kad asmens tapatybės kortelių laikmenoje yra elektroninis parašas, turėtojo tapatybės nustatymas pagal laikmeną, kurioje yra tie patys biografiniai duomenys, kaip ir atspausdinti dokumente, yra patikimesnis nei vizualinis dokumento patikrinimas. Todėl Sąjungos piliečiams turėtų būti leista naudoti asmens tapatybės kortelės laikmenoje saugomus duomenis savo tapatybei nustatyti privačių subjektų atžvilgiu. Tačiau laikmenoje saugomų pirštų antspaudų patikrinimą turėtų atlikti tik tinkamai įgalioti darbuotojai ir tik kai dokumentą reikia pateikti pagal teisės aktus;

(21) tapatybės kortelių arba teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų personalizavimo tikslais saugomi biometriniai identifikatoriai turėtų būti laikomi labai saugiai ir tik iki dokumento atsiėmimo dienos ir bet kuriuo atveju ne ilgiau kaip 90 dienų nuo dokumento išdavimo datos. Pasibaigus šiam laikotarpiui tie biometriniai duomenys turėtų būti nedelsiant ištrinami arba sunaikinami. Tai neturėtų turėti poveikio kitokiam šių duomenų tvarkymui pagal Sąjungos ir nacionalinės teisės aktus dėl duomenų apsaugos;

(22) šio reglamento tikslu turėtų būti atsižvelgiama į ICAO dokumente Nr. 9303 pateiktas specifikacijas, kuriomis užtikrinamas pasaulinio lygmens sąveikumas, be kita ko, kai dokumentai tikrinami naudojant mašininio nuskaitymo priemones ir vizualiai;

(23) valstybės narės turėtų galėti nuspręsti, ar į dokumentą, kuriam taikomas šis reglamentas, įtraukti asmens lytį. Jei valstybė narė į tokį dokumentą įtraukia asmens lytį, atitinkamai turėtų būti naudojamos ICAO dokumento Nr. 9303 specifikacijos „F“, „M“ arba „X“ arba atitinkama pirmoji raidė, vartojama tos valstybės narės kalboje ar kalbose;

(24) siekiant užtikrinti, kad išduodant tapatybės korteles ir leidimo gyventi šalyje korteles, kai tinkama, būtų deramai atsižvelgiama į būsimus saugumo standartus ir technines specifikacijas, priimtus pagal Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1030/2002[4], Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Tais įgaliojimais turėtų būti naudojamasi laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 182/2011[5]. Šiuo tikslu Komisijai turėtų padėti komitetas, įsteigtas pagal Tarybos reglamento (EB)

---

4 2002 m. birželio 13 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (OL L 157, 2002 6 15, p. 1; ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/1030/oj).

5 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai (OL L 55, 2011 2 28, p. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj).

Nr. 1683/95[6] 6 straipsnį. Prireikus turėtų būti galimybė priimtus įgyvendinimo aktus palikti slaptus, kad būtų užkirstas kelias padirbinėjimui ir klastojimui;

(25) valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų taikomos tinkamos ir veiksmingos biometrinių identifikatorių rinkimo procedūros ir kad jos atitiktų Chartijoje, Europos Tarybos Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje bei Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje nustatytas teises ir principus. Valstybės narės turėtų užtikrinti, kad per visą rinkimo procedūrą pirmiausia būtų atsižvelgiama į vaiko interesus. Šiuo tikslu kvalifikuoti darbuotojai turėtų būti tinkamai mokomi vaiko interesus atitinkančios biometrinių identifikatorių rinkimo praktikos;

(26) jei renkant biometrinius identifikatorius iškyla sunkumų, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad siekiant gerbti atitinkamo asmens orumą būtų taikomos tinkamos procedūros. Todėl reikėtų atsižvelgti į konkrečius su lytimi susijusius aspektus ir į konkrečius vaikų ir pažeidžiamų asmenų poreikius;

(27) pradėjus taikyti tapatybės kortelių minimaliuosius saugumo ir formos standartus, valstybės narės turėtų galėti kliautis šių dokumentų autentiškumu Sąjungos piliečiams naudojantis laisvo judėjimo teise. Griežtesnių saugumo standartų nustatymas turėtų suteikti pakankamas garantijas valdžios institucijoms ir privatiems subjektams, kad jie galėtų pasitikėti tapatybės kortelių autentiškumu, kai Sąjungos piliečiai juos naudoja tapatybės nustatymo tikslais;

(28) bendras skiriamasis ženklas – valstybės narės, išduodančios dokumentą, dviejų raidžių šalies kodas, išspausdintas negatyvo atvaizdu mėlyname stačiakampyje ir apsuptas dvylikos geltonų žvaigždučių – palengvina vizualinį dokumento patikrinimą, ypač kai jo turėtojas naudojasi laisvo judėjimo teise;

(29) nors išlaikoma galimybė numatyti papildomas nacionalines priemones, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad tomis priemonėmis nebūtų mažinamas bendrųjų apsaugos priemonių efektyvumas ir nebūtų daromas neigiamas poveikis tarpvalstybiniam tapatybės kortelių suderinamumui, kaip antai galimybei tapatybės korteles nuskaityti valstybių narių, kurios nėra tapatybės korteles išduodančios valstybės narės, naudojamais kompiuteriais;

(30) dėl tapatybės kortelių ir šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelių saugumo standartų taikymo neturėtų neproporcingai išaugti rinkliavų iš Sąjungos ar trečiųjų valstybių piliečių dydis. Valstybės narės turėtų atsižvelgti į šį principą skelbdamos kvietimus pateikti pasiūlymus;

(31) valstybės narės turėtų imtis visų būtinų priemonių užtikrinti, kad biometriniai duomenys teisingai nurodytų asmens, kuriam išduota tapatybės kortelė, tapatybę. Šiuo tikslu valstybės narės galėtų apsvarstyti galimybę, kad biometriniai identifikatoriai, ypač veido atvaizdas, būtų renkami juos tiesiogiai registruojant nacionalinėms valdžios institucijoms, išduodančioms tapatybės korteles;

(32) valstybės narės turėtų tarpusavyje keistis informacija, kurios reikia norint susipažinti su saugioje laikmenoje esančia informacija, patvirtinti jos autentiškumą ir ją patikrinti. Naudojamos saugios laikmenos formos turėtų būti sąveikios, be kita ko, automatizuotai nuskaitomos sienos perėjimo punktuose;

---

[6] 1995 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1683/95, nustatantis vienodą vizų formą (OL L 164, 1995 7 14, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1995/1683/oj).

(33) Direktyvoje 2004/38/EB aptariama padėtis, kai Sąjungos piliečiams ar Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, neturintiems reikalingų kelionės dokumentų, turi būti suteikiamos visos pagrįstos galimybės kitomis priemonėmis įrodyti, kad jiems taikoma laisvo judėjimo teisė. Tokios priemonės gali būti laikinai naudojami tapatybės nustatymo dokumentai ir tokiems šeimos nariams išduodamos leidimo gyventi šalyje kortelės;

(34) šiuo reglamentu paisoma įpareigojimų, nustatytų Chartijoje ir Jungtinių Tautų neįgaliųjų teisių konvencijoje. Todėl valstybės narės skatinamos bendradarbiauti su Komisija, kad įtrauktų papildomų priemonių, dėl kurių tapatybės kortelės taptų lengviau prieinamos ir patogesnės naudoti neįgaliesiems, pavyzdžiui, silpnaregiams. Valstybės narės turi išnagrinėti galimybes naudotis sprendimais, pavyzdžiui, mobiliosiomis registracijos priemonėmis, kad išduotų tapatybės korteles asmenims, kurie negali apsilankyti už tapatybės kortelių išdavimą atsakingose valdžios institucijose;

(35) Sąjungos piliečiams išduodamuose teisę gyventi šalyje patvirtinančiuose dokumentuose turėtų būti pateikta konkreti informacija siekiant užtikrinti, kad visose valstybėse narėse jie būtų atpažįstami kaip būtent šie dokumentai. Taip turėtų būti lengviau atpažinti atvejus, kai Sąjungos piliečiai naudojasi laisvo judėjimo teise ir su tuo susijusiomis teisėmis, tačiau suderinimo lygis neturėtų viršyti to, kas tinkama šalinant esamų dokumentų trūkumus. Valstybės narės gali pasirinkti formą, kuria išduodami šie dokumentai, ir išduoti tokia forma, kuri atitiktų ICAO dokumento Nr. 9303 specifikacijas;

(36) kalbant apie teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus, išduodamus šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, tikslinga naudoti tą pačią formą ir apsaugos priemones, kurios nustatytos Reglamente (EB) Nr. 1030/2002, iš dalies pakeistame Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2017/1954[7]. Šie dokumentai – ne tik teisės gyventi šalyje įrodymas, jų turėtojams taip pat netaikomas reikalavimas turėti vizą, jei Sąjungos teritorijoje jie lydi Sąjungos pilietį arba prie jo prisijungia, nors kitais atvejais šis reikalavimas jiems būtų taikomas;

(37) Direktyvoje 2004/38/EB nustatyta, kad dokumentai, išduodami šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, turi būti vadinami Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortele. Kad būtų lengviau juos identifikuoti, Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo gyventi šalyje kortelės turėtų turėti standartinį pavadinimą ir kodą;

(38) atsižvelgiant į su saugumu susijusią riziką ir valstybių narių patiriamas išlaidas, tapatybės kortelių ir Sąjungos piliečių šeimos narių leidimo gyventi šalyje kortelių, kurios neatitinka šio reglamento reikalavimų, naudojimas turėtų būti laipsniškai nutrauktas. Dėl su saugumu susijusių priežasčių dokumentams, kuriuose nėra svarbių saugumo priemonių arba kurie neturi mašininio nuskaitymo funkcijos, laipsniško nutraukimo laikotarpis turi būti trumpesnis;

(39) tvarkant asmens duomenis pagal šį reglamentą, taikomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679[8]. Reikia labiau patikslinti tvarkomų asmens

---

[7] 2017 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1954, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1030/2002, nustatantis vienodą leidimų apsigyventi trečiųjų šalių piliečiams formą (OL L 286, 2017 11 1, p. 9, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1954/oj).

[8] 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama

duomenų, visų pirma tokių neskelbtinų duomenų kaip biometriniai identifikatoriai, apsaugos priemones. Duomenų subjektai turėtų būti informuojami apie tai, kad jų dokumentuose yra laikmena, kurioje įrašyti jų biometriniai duomenys ir kuri gali būti nuskaitoma bekontakčiu būdu, taip pat apie visus jų tapatybės kortelėse ir teisę gyventi šalyje patvirtinančiuose dokumentuose įrašytų duomenų naudojimo atvejus. Visais atvejais duomenų subjektams turėtų būti užtikrinta prieiga prie tvarkomų jų tapatybės kortelėse ir teisę gyventi šalyje patvirtinančiuose dokumentuose įrašytų asmens duomenų ir galimybė juos ištaisyti išduodant naują dokumentą, kai tokie duomenys yra klaidingi arba neišsamūs. Laikmena turėtų būti labai saugi ir turėtų veiksmingai apsaugoti joje saugomus asmens duomenis nuo neteisėtos prieigos;

(40) pagal Reglamentą (ES) 2016/679 valstybės narės turėtų būti atsakingos už tinkamą biometrinių duomenų tvarkymą nuo duomenų surinkimo iki įkėlimo į labai saugią laikmeną;

(41) valstybės narės, bendradarbiaudamos su išorės paslaugų teikėju, turėtų elgtis ypač atsargiai. Toks bendradarbiavimas neturėtų panaikinti pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę kylančios valstybių narių atsakomybės už įsipareigojimų, susijusių su asmens duomenimis, pažeidimus;

(42) būtina šiame reglamente konkrečiai nurodyti tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų laikmenose įrašomų duomenų rinkimo ir laikymo pagrindą. Remdamosi Sąjungos arba nacionalinės teisės aktais ir laikydamosi būtinumo ir proporcingumo principų, valstybės narės turėtų turėti galimybę laikmenoje laikyti kitus duomenis elektroninių paslaugų ar kitais tikslais, susijusiais su tapatybės kortele ar teisę gyventi šalyje patvirtinančiu dokumentu. Leidimas tvarkyti tokius kitus duomenis, įskaitant jų rinkimą ir tikslus, kuriais jie gali būti naudojami, turėtų būti nustatytas Sąjungos arba nacionalinėje teisėje. Visi nacionaliniai duomenys turėtų būti fiziškai arba logiškai atskirti nuo šiame reglamente nurodytų biometrinių duomenų ir turėtų būti tvarkomi pagal Reglamentą (ES) 2016/679;

(43) pagal 2016 m. balandžio 13 d. Tarpinstitucinį susitarimą dėl geresnės teisėkūros[9], praėjus ne mažiau kaip šešeriems metams nuo šio reglamento taikymo pradžios dienos, Komisija, remdamasi informacija, be kita ko surinkta laikantis specialios stebėjimo tvarkos, bei siekdama įvertinti tikrąjį reglamento poveikį ir būtinybę imtis papildomų veiksmų, turėtų atlikti šio reglamento vertinimą. Stebėsenos tikslais valstybės narės turėtų rinkti statistiką apie savo išduotų tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų skaičių;

(44) kadangi šio reglamento tikslų, t. y. didinti saugumą ir sudaryti palankesnes sąlygas Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams naudotis laisvo judėjimo teise, valstybės narės negali deramai pasiekti, o dėl jų masto arba poveikio tų tikslų būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamasi ES sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šiuo reglamentu neviršijama to, kas būtina tiems tikslams pasiekti;

Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (OL L 119, 2016 5 4, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

[9] OL L 123, 2016 5 12, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj.

(45) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 22 dėl Danijos pozicijos 1 ir 2 straipsnius Danija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(46) pagal prie ES sutarties ir SESV pridėto Protokolo Nr. 21 dėl Jungtinės Karalystės ir Airijos pozicijos dėl laisvės, saugumo ir teisingumo erdvės 1 ir 2 straipsnius ir nedarant poveikio to protokolo 4 straipsniui Airija nedalyvauja priimant šį reglamentą ir jis nėra jai privalomas ar taikomas;

(47) šiame reglamente gerbiamos pagrindinės teisės ir laikomasi principų, pripažintų visų pirma Chartijoje, įskaitant teisę į žmogaus orumą, teisę į asmens neliečiamybę, nežmoniško ar žeminančio elgesio draudimą, teisę į lygybę prieš įstatymą ir nediskriminavimą, vaiko teises, pagyvenusių žmonių teises, teisę į privatų ir šeimos gyvenimą, teisę į asmens duomenų apsaugą, laisvo judėjimo teisę ir teisę į veiksmingą teisinę gynybą. Įgyvendindamos šį reglamentą valstybės narės turėtų laikytis Chartijos;

(48) vadovaujantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1725[10] 42 straipsnio 1 dalimi, buvo konsultuojamasi su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu ir jis XXXX pateikė nuomonę[11],

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I skyrius
Dalykas, taikymo sritis ir sąvokų apibrėžtys

1 straipsnis
Dalykas

Šiuo reglamentu griežtinami saugumo standartai, taikomi tapatybės kortelėms, kurias valstybės narės išduoda savo piliečiams, ir teisę gyventi šalyje patvirtinantiems dokumentams, kuriuos valstybės narės išduoda Sąjungos piliečiams ir jų šeimos nariams, kurie naudojasi laisvo judėjimo teise.

2 straipsnis
Taikymo sritis

Šis reglamentas taikomas:

(a) tapatybės kortelėms, kurias valstybės narės išduoda savo piliečiams, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 4 straipsnio 3 dalyje.

(b) registracijos pažymėjimams, kurie išduodami, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 8 straipsnyje, Sąjungos piliečiams, priimančiojoje valstybėje narėje gyvenantiems ilgiau nei tris mėnesius, taip pat dokumentams, kuriais patvirtinama nuolatinė gyvenamoji vieta ir kurie išduodami, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 19 straipsnyje, Sąjungos piliečiams pagal prašymą;

---

[10] 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

[11] OL C […], […], p. […].

(c) leidimo gyventi šalyje kortelėms, kurios išduodamos, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 10 straipsnyje, Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, taip pat leidimo nuolat gyventi šalyje kortelėms, kurios išduodamos, kaip nurodyta Direktyvos 2004/38/EB 20 straipsnyje, Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai.

Šis reglamentas netaikomas tapatybės dokumentams, laikinai išduodamiems trumpesniam nei šešių mėnesių galiojimo laikotarpiui;

II skyrius
Nacionalinės tapatybės kortelės

3 straipsnis
Saugumo standartai, forma, specifikacijos

1. Valstybės narės išduoda tapatybės korteles kaip ID-1 formos dokumentus, kuriuose yra mašininio nuskaitymo zona. Tokios tapatybės kortelės grindžiamos ICAO dokumente Nr. 9303 nustatytomis specifikacijomis ir minimaliaisiais saugumo standartais ir atitinka Reglamento (EB) Nr. 1030/2002, iš dalies pakeisto Reglamentu (ES) 2017/1954, priedo c, d, f ir g punktuose nustatytus reikalavimus.

2. Tapatybės kortelėse nurodyti duomenų elementai atitinka ICAO dokumento Nr. 9303 5 dalyje nustatytas specifikacijas.

   Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, dokumento numerį galima įrašyti I zonoje, o asmens lytį nurodyti neprivaloma.

3. Dokumento pavadinimas „Tapatybės kortelė“ ar kitas šalyje nusistovėjęs pavadinimas nurodomas jį išduodančios valstybės narės viena ar keliomis oficialiosiomis kalbomis, ir žodžiai „Tapatybės kortelė“ – bent viena papildoma oficialiąja Sąjungos kalba.

4. Tapatybės kortelės priekinėje pusėje nurodomas kortelę išdavusios valstybės narės dviejų raidžių šalies kodas, išspausdintas negatyvo atvaizdu mėlyname stačiakampyje ir apsuptas 12 geltonų žvaigždučių.

5. Tapatybės kortelėse yra labai saugi laikmena, kurioje laikomi sąveikia skaitmenine forma pateikiami kortelės turėtojo veido atvaizdas ir dviejų pirštų atspaudai. Biometrinių identifikatorių užfiksavimo tikslu valstybės narės taiko technines specifikacijas, nustatytas Komisijos įgyvendinimo sprendimu C(2018) 7767[12] su pakeitimais, padarytais Komisijos įgyvendinimo sprendimu C(2021) 3726[13].

6. Laikmena yra pakankamos talpos ir galios, kad būtų garantuotas duomenų vientisumas, autentiškumas ir konfidencialumas. Laikmenoje esantys duomenys gali būti nuskaitomi bekontakčiu būdu ir yra apsaugoti, kaip nustatyta Įgyvendinimo sprendime C(2018) 7767 su pakeitimais, padarytais Įgyvendinimo sprendimu C(2021) 3726. Valstybės narės keičiasi reikiama informacija, kad būtų galima

[12] 2018 m. lapkričio 30 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2018) 7767, kuriuo nustatomos vienodos leidimų gyventi trečiųjų šalių piliečiams formos techninės specifikacijos ir panaikinamas Sprendimas C(2002) 3069.

[13] 2021 m. birželio 4 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimas C(2021) 3726, kuriuo dėl norminių nuorodų sąrašo iš dalies keičiamas Įgyvendinimo sprendimo C(2018) 7767 III priedas.

patvirtinti laikmenos autentiškumą ir susipažinti su 5 dalyje nurodytais biometriniais duomenimis bei juos patikrinti.

7. Vaikams iki 12 metų reikalavimas duoti pirštų atspaudus gali būti netaikomas.

Vaikams iki 6 metų reikalavimas duoti pirštų atspaudus netaikomas.

Asmenims, kurių pirštų atspaudų neįmanoma paimti fiziškai, reikalavimas duoti pirštų atspaudus netaikomas.

8. Kai tai būtina ir proporcinga siektinam tikslui, valstybės narės gali įrašyti tokios nacionaliniu lygmeniu naudotinos papildomos informacijos ir pastabų, kokių gali būti reikalaujama atsižvelgiant į nacionalinę teisę. Dėl to nesumažinamas tapatybės kortelių minimaliųjų saugumo standartų efektyvumas ir tarpvalstybinis suderinamumas.

9. Jei valstybės narės į tapatybės kortelę įtraukia dvigubą sąsają arba atskirą laikmeną, papildoma laikmena atitinka susijusius ISO standartus ir netrukdo naudoti 5 dalyje nurodytos laikmenos.

10. Jei valstybės narės tapatybės kortelėse laiko duomenis elektroninių paslaugų, kaip antai e. valdžios ir e. verslo, tikslais, tokie nacionaliniai duomenys fiziškai arba logiškai atskiriami nuo 5 dalyje nurodytų biometrinių duomenų.

11. Jei valstybės narės į tapatybės korteles įdiegia papildomų apsaugos priemonių, jomis dėl to nesumažinamas tokių tapatybės kortelių tarpvalstybinis suderinamumas ir minimaliųjų saugumo standartų efektyvumas.

4 straipsnis
Galiojimo terminai

1. Tapatybės kortelės galioja ne trumpiau kaip penkerius metus ir ne ilgiau kaip dešimt metų.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, valstybės narės gali numatyti, kad galiojimo trukmė:

(a) yra trumpesnė nei penkeri metai, kai tapatybės kortelės išduodamos nepilnamečiams;

(b) išimtiniais atvejais yra trumpesnė nei penkeri metai, kai tapatybės kortelės asmenims išduodamoms ypatingomis ir ribotomis aplinkybėmis ir kai jų galiojimo trukmė ribojama pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę;

(c) yra ilgesnė nei 10 metų, kai tapatybės kortelės išduodamos 70 metų amžiaus ir vyresniems asmenims.

3. Kai laikinai fiziškai neįmanoma paimti jokių prašymą pateikiančio asmens pirštų atspaudų, valstybės narės išduoda dvylika mėnesių ar trumpiau galiojančią tapatybės kortelę.

5 straipsnis
Laipsniškas nutraukimas

1. 3 straipsnio reikalavimų neatitinkančios tapatybės kortelės nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba ne vėliau kaip 2031 m. rugpjūčio 3 d., nelygu, kuri data yra ankstesnė.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies:

(a) tapatybės kortelės, kurios neatitinka ICAO dokumento Nr. 9303 2 dalyje nustatytų minimaliųjų saugumo standartų arba kuriose nėra šio straipsnio 3 dalyje apibrėžtos veikiančios mašininio nuskaitymo zonos, nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 3 d., nelygu, kuri data yra ankstesnė;

(b) asmenų, kurie 2021 m. rugpjūčio 2 d. yra 70 metų amžiaus ir vyresni, tapatybės kortelės, atitinkančios ICAO dokumento Nr. 9303 2 dalyje išdėstytus minimaliuosius saugumo standartus ir kuriose yra šio straipsnio 3 dalyje apibrėžta veikianti mašininio nuskaitymo zona, nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui.

3. 2 dalyje funkcinė mašininio nuskaitymo zona – tai:

(a) veikianti mašininio nuskaitymo zona, atitinkanti ICAO dokumentą Nr. 9303,

(b) bet kuri kita mašininio nuskaitymo zona, apie kurioje esančiai informacijai nuskaityti ir rodyti reikalingas taisykles praneša išduodančioji valstybė narė.

III skyrius
Sąjungos piliečiams išduodami teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai

6 straipsnis
Pateiktina būtinoji informacija

Kai teisę gyventi šalyje patvirtinančius dokumentus išduoda valstybės narės Sąjungos piliečiams, juose pateikiama bent jau ši informacija:

(a) dokumento pavadinimas jį išduodančios valstybės narės viena ar keliomis oficialiosiomis kalbomis ir bent viena papildoma oficialiąja Sąjungos kalba;

(b) aiški nuoroda į tai, kad dokumentas Sąjungos piliečiui išduotas pagal Direktyvą 2004/38/EB;

(c) dokumento numeris;

(d) dokumento turėtojo vardas (-ai) ir pavardė;

(e) dokumento turėtojo gimimo data;

(f) informacija, kuri turi būti pateikta registracijos pažymėjimuose ir dokumentuose, kuriais patvirtinama nuolatinė gyvenamoji vieta, išduotuose laikantis atitinkamai Direktyvos 2004/38/EB 8 ir 19 straipsnių;

(g) išduodančioji institucija;

(h) priekinėje pusėje – dokumentą išdavusios valstybės narės dviejų raidžių kodas, išspausdintas negatyvo atvaizdu mėlyname stačiakampyje ir apsuptas dvylikos geltonų žvaigždučių.

Jei valstybė narė nusprendžia imti pirštų atspaudus, atitinkamai taikoma 3 straipsnio 7 dalis.

IV skyrius
Leidimo gyventi šalyje kortelės šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai

7 straipsnis
Vienoda forma

1. Valstybės narės, išduodamos Sąjungos piliečių šeimos nariams, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelę, naudoja tą pačią formą, kuri nustatyta Reglamentu (EB) Nr. 1030/2002, iš dalies pakeistu Reglamentu (ES) 2017/1954 ir įgyvendintu Įgyvendinimo sprendimu C(2018) 7767 su pakeitimais, padarytais Įgyvendinimo sprendimu C(2021) 3726.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, kortelėje pateikiamas jos pavadinimas – „Leidimo gyventi šalyje kortelė“ arba „Leidimo nuolat gyventi šalyje kortelė“. Valstybės narės nurodo, kad šie dokumentai išduoti Sąjungos piliečio šeimos nariui pagal Direktyvą 2004/38/EB. Šiuo tikslu valstybės narės naudoja standartizuotą kodą „Šeimos narys ES DIR 2004/38/EB 10 str.“ arba „Šeimos narys ES DIR 2004/38/EB 20 str.“ [10] duomenų laukelyje, kaip nurodyta Reglamento (EB) Nr. 1030/2002, iš dalies pakeisto Reglamentu (ES) 2017/1954, priede.

3. Valstybės narės, atsižvelgdamos į nacionalinę teisę, gali įrašyti duomenų, skirtų naudoti nacionaliniu lygmeniu. Įrašydamos ir laikydamos šiuos duomenis valstybės narės laikosi reikalavimų, kurie nustatyti Reglamento (EB) Nr. 1030/2002 su pakeitimais, padarytais Reglamentu (ES) 2017/1954, 4 straipsnio 2 pastraipoje.

8 straipsnis
Esamų leidimo gyventi šalyje kortelių naudojimo laipsniškas nutraukimas

1. Sąjungos piliečių šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelės, neatitinkančios 7 straipsnio reikalavimų, nustoja galioti pasibaigus jų galiojimo laikotarpiui arba ne vėliau kaip 2026 m. rugpjūčio 3 d., nelygu, kuri data yra ankstesnė.

2. Nukrypstant nuo 1 dalies, Sąjungos piliečių šeimos narių, kurie nėra valstybės narės piliečiai, leidimo gyventi šalyje kortelės, kurios neatitinka ICAO dokumento Nr. 9303 2 dalyje nustatytų minimaliųjų saugumo standartų arba kuriose nėra veikiančios mašininio nuskaitymo zonos, atitinkančios ICAO dokumento Nr. 9303 3 dalį, negalioja.

V skyrius
Bendrosios nuostatos

9 straipsnis
Kontaktinis punktas

1. Kiekviena valstybė narė paskiria bent vieną centrinę instituciją šio reglamento įgyvendinimo kontaktiniu punktu. Jei valstybė narė paskyrė daugiau nei vieną centrinę instituciją, ji vieną iš tų institucijų paskiria kontaktiniu punktu šio reglamento įgyvendinimo tikslais. Šios institucijos pavadinimą ji praneša Komisijai

ir kitoms valstybėms narėms. Jei valstybė narė pakeičia savo paskirtąją instituciją, ji atitinkamai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kontaktiniai punktai būtų informuojami apie susijusias Sąjungos lygmens informacijos ir pagalbos tarnybas, įtrauktas į bendruosius skaitmeninius vartus, nustatytus Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2018/1724[14], ir kad jie būtų pajėgūs bendradarbiauti su šiomis tarnybomis.

10 straipsnis
Biometrinių identifikatorių rinkimas

1. Biometrinius identifikatorius renka tik kvalifikuoti ir tinkamai įgalioti darbuotojai, paskirti institucijų, atsakingų už tapatybės kortelių ar leidimo gyventi šalyje kortelių išdavimą, siekiant tikslo juos integruoti į labai saugią laikmeną, numatytą 3 straipsnio 5 dalyje tapatybės kortelių atveju ir 7 straipsnio 1 dalyje – leidimo gyventi šalyje kortelių atveju. Nukrypstant nuo pirmo sakinio, pirštų atspaudus renka tik kvalifikuoti ir tinkamai įgalioti tokių institucijų darbuotojai, išskyrus atvejus, kai prašymai teikiami valstybės narės diplomatinėms ir konsulinėms įstaigoms.

   Siekiant užtikrinti biometrinių identifikatorių atitiktį prašymą pateikiančio asmens tapatybei, prašymą pateikiantis asmuo bent vieną kartą per kiekvieno dokumento, dėl kurio pateiktas prašymas, išdavimo procesą atvyksta asmeniškai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų taikomos tinkamos ir veiksmingos biometrinių identifikatorių rinkimo procedūros ir kad jos atitiktų Chartijoje, Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje bei Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencijoje nustatytas teises ir principus.

   Jei renkant biometrinius identifikatorius kyla sunkumų, valstybės narės užtikrina, kad būtų taikomos tinkamos procedūros siekiant gerbti atitinkamo asmens orumą.

3. Tapatybės kortelių arba teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų personalizavimo tikslais saugomi biometriniai identifikatoriai laikomi labai saugiai ir tik iki dokumento atsiėmimo dienos ir bet kuriuo atveju ne ilgiau kaip 90 dienų nuo dokumento išdavimo datos, išskyrus atvejus, kai jų reikia duomenų tvarkymo tikslais pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę. Pasibaigus šiam laikotarpiui šie biometriniai identifikatoriai nedelsiant ištrinami arba sunaikinami.

11 straipsnis
Asmens duomenų apsauga ir atsakomybė

1. Nepažeidžiant Reglamento (ES) 2016/679, valstybės narės užtikrina šio reglamento tikslais renkamų ir saugomų duomenų saugumą, vientisumą, autentiškumą ir konfidencialumą.

2. Šiame reglamente valdžios institucijos, atsakingos už tapatybės kortelių ir teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų išdavimą, yra laikomos Reglamento (ES) 2016/679 4 straipsnio 7 punkte nurodytu duomenų valdytoju ir yra atsakingos už asmens duomenų tvarkymą.

[14] 2018 m. spalio 2 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1724, kuriuo sukuriami bendrieji skaitmeniniai vartai, skirti suteikti prieigą prie informacijos, procedūrų ir pagalbos bei problemų sprendimo paslaugų, ir kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 1024/2012 (OL L 295, 2018 11 21, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1724/oj).

3. Valstybės narės užtikrina, kad priežiūros institucijos galėtų visapusiškai vykdyti savo užduotis, kaip nurodyta Reglamente (ES) 2016/679, įskaitant galimybę susipažinti su visais asmens duomenimis bei visa būtina informacija ir galimybę patekti į visas kompetentingų institucijų patalpas ar prieigą prie duomenų tvarkymo įrangos.

4. Bendradarbiavimas su išorės paslaugų teikėjais nepanaikina pagal Sąjungos ar nacionalinę teisę galinčios kilti valstybės narės atsakomybės už įsipareigojimų, susijusių su asmens duomenimis, pažeidimus.

5. Mašininio nuskaitymo forma pateikiama informacija įrašoma į tapatybės kortelę arba teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą tik pagal šį reglamentą ir šiuos dokumentus išduodančios valstybės narės nacionalinę teisę.

6. Biometriniai duomenys, laikomi tapatybės kortelių bei teisę gyventi šalyje patvirtinančių dokumentų laikmenoje, naudojami tik pagal Sąjungos ir nacionalinę teisę siekiant patikrinti:

   (a) tapatybės kortelės arba teisę gyventi šalyje patvirtinančio dokumento autentiškumą;

   (b) turėtojo tapatybę pagal tiesiogiai prieinamas palyginamas savybes, kai pagal teisės aktus reikalaujama pateikti tapatybės kortelę arba teisę gyventi šalyje patvirtinantį dokumentą.

   Abu pirštų atspaudai, saugomi laikmenoje, yra naudojami tik tinkamai įgaliotų kompetentingų nacionalinių institucijų ir Sąjungos agentūrų darbuotojų.

12 straipsnis
Stebėsena

1. Ne vėliau kaip *[po vienų metų nuo šio reglamento įsigaliojimo]* Komisija parengia išsamią šio reglamento rezultatų ir poveikio, įskaitant poveikį pagrindinėms teisėms, stebėsenos programą.

2. Stebėsenos programoje nustatomos duomenų ir kitų būtinų įrodymų rinkimo priemonės ir periodiškumas. Joje nurodomi veiksmai, kurių turi imtis Komisija ir valstybės narės duomenims ir kitiems įrodymams rinkti bei analizuoti.

3. Valstybės narės pateikia Komisijai tokiai stebėsenai vykdyti reikalingus duomenis ir kitus įrodymus.

13 straipsnis
Vertinimas

1. Ne anksčiau kaip *[praėjus šešeriems metams nuo šio reglamento įsigaliojimo]* Komisija atlieka šio reglamento vertinimą ir pateikia Europos Parlamentui, Tarybai ir Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ataskaitą apie pagrindinius nustatytus faktus. Ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama:

   (a) šio reglamento poveikiui pagrindinėms teisėms;

   (b) Sąjungos piliečių judumui;

   (c) biometrinio sutikrinimo veiksmingumui užtikrinant kelionės dokumentų saugumą;

   (d) galimybei toliau vykdyti vizualinį tapatybės kortelių derinimą.

2. Valstybės narės ir atitinkamos Sąjungos agentūros teikia Komisijai informaciją, kuri būtina šioms ataskaitoms parengti.

14 straipsnis
Papildomos techninės specifikacijos

1. Siekiant, kai tikslinga, užtikrinti, kad 2 straipsnio a ir c punktuose nurodytos tapatybės kortelės ir teisę gyventi šalyje patvirtinantys dokumentai atitiktų būsimus minimaliuosius saugumo standartus, Komisija įgyvendinimo aktais nustato papildomas technines specifikacijas, susijusias su:

   (a) papildomomis apsaugos priemonėmis ir reikalavimais, įskaitant griežtesnius apsaugos nuo apgaulės, padirbinėjimo ir klastojimo standartus;

   (b) 3 straipsnio 5 dalyje nurodytų biometrinių identifikatorių laikmenų techninėmis specifikacijomis ir šių identifikatorių apsauga, įskaitant neteisėtos prieigos prevenciją ir lengvesnį patvirtinimą;

   (c) veido atvaizdo ir pirštų atspaudų kokybės reikalavimais ir bendrais techniniais standartais.

   Tie įgyvendinimo aktai priimami laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos nagrinėjimo procedūros.

2. Laikantis 15 straipsnio 2 dalyje nurodytos procedūros, gali būti nuspręsta, kad šiame straipsnyje nurodytos specifikacijos yra slaptos ir neskelbiamos. Tokiu atveju su jomis leidžiama susipažinti tik įstaigoms, valstybių narių paskirtoms atsakingomis už spausdinimą, ir valstybės narės arba Komisijos tinkamai įgaliotiems asmenims.

3. Kiekviena valstybė narė paskiria vieną įstaigą, atsakingą už Sąjungos piliečių šeimos narių tapatybės kortelių spausdinimą, ir vieną įstaigą, atsakingą už leidimo gyventi šalyje kortelių spausdinimą, ir praneša tokių įstaigų pavadinimus Komisijai ir kitoms valstybėms narėms. Valstybėms narėms leidžiama pakeisti tokias paskirtąsias įstaigas, valstybės narės apie tai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

   Valstybės narės taip pat gali nuspręsti paskirti vieną įstaigą, atsakingą ir už Sąjungos piliečių šeimos narių tapatybės kortelių, ir už jų leidimo gyventi šalyje kortelių spausdinimą, ir praneša šios įstaigos pavadinimą Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.

   Dvi ar daugiau valstybių narių taip pat gali nuspręsti šiems tikslams paskirti vieną įstaigą ir jos apie tai informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

15 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Reglamento (EB) Nr. 1683/95 6 straipsniu įsteigtas komitetas. Tas komitetas – tai komitetas, kaip nustatyta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.

2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis. Jeigu komitetas nuomonės nepateikia, Komisija nepriima įgyvendinimo akto projekto ir taikoma Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnio 4 dalies trečia pastraipa.

16 straipsnis
Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas pagal Sutartis privalomas visas ir tiesiogiai taikomas valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė